

“נקודה טובה” – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 5 - שנת תשפ"ג גיליון "חיי שרה" – כה' מרחשון תשפ"ג, 19 לנובמבר 2022)

לע"נ אמו"ר ר' יוסף - חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

“נקודה טובה” לפרשת “חיי שרה” - מהי מלכות!?

רבי עקיבא היה יושב ודורש ומלמד את הקהל דברי תורה. ראה שהצבור מתנמנמים וביקש לעוררם. אמר להם, מה ראתה אסתר שתמלוך על קכ"ז מדינות אלא תבוא אסתר שהיא בתה (צאצאית..). של שרה אמנו (האם הראשונה של עם ישראל) שחייתה קכ"ז (בגימטריה - 127) שנים ותמלוך על קכ"ז מדינות (עפ"י מדרש רבה, בראשית נח).

כדי לעורר את השומעים העייפים ולמשוך את ליבם עבר רבי עקיבא לעסוק בדברי אגדה ואמר שאסתר זכתה למלוך על 127 מדינות כי היא מצאצאיה של שרה אמנו שזכתה לחיות 127 שנים.

האם לפנינו רק דרשה טכנית, או שמא יש כאן “עומק”!?

ובכלל, מה הקשר בין אריכות ימים למלוכה!?

הפסוק הפותח את פרשתנו אומר: “וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה” (בראשית כג, א).

ולשון הפסוק קשה. מדוע המילה שנה/שנים חוזרת שלש פעמים בפסוק. ומדוע הפסוק מוסיף בסיומו את המילים “שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה”.

מדוע לא לכתוב בקיצור, ויהיו חיי שרה מאה עשרים ושבע שנים!?

ניתן לומר כי הפסוק שלפנינו, מדגיש ששרה עברה שלש תקופות חיים. ילדות – עד גיל 7, נערות – עד גיל 20 ובגרות – עד סוף ימיה.

והכתוב מוסיף וחותם: “שני חיי שרה” - כולן שְׁנֵי לטובה (רש"י, שם).

גם בתקופת הילדות והנערות נהגה שרה כבוגרת, מתוך אחריות ומסירות, מתוך תחושת שליחות ומתוך שותפות בעשיה הגדולה והחשובה של אברהם אבינו – בעלה, שהפיץ את אור האמונה בעולם.

שלשה כוחות מושכים ומנהיגים את האדם: המוח (השכל), הלב (הרגש) והכבד (השאיפה לחיים טובים ומתוקים).

אז מי מהם מחליט ומוביל!?

האדם התבוני נדרש להשליט את השכל על כל ה"חבורה" ולהחליט מתי לתת לרגש להוביל ומתי ראוי לְמַתֵּן אותו... וכנ"ל גם כלפי התאוות, השאיפות והרצונות של ה"כבד". ואת המאבק הפנימי היומיומי הזה המתחולל בקרבנו, כולנו מכירים.

ואכן, לא בכדי אצל האדם, נמצא השכל באופן פיזי במקום הגבוה ביותר – בראשו של האדם. ללמדך שהשכל הוא זה שצריך לשלוט על כולם (על פי החסידות).

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

ומי שמצליח לשלוט על עצמו ולהנהיג את עצמו על פי השכל, בעצם מולך על עצמו.

וזוהי תכונת המלכות האמיתית

חז"ל מספרים לנו, שבאחת מתקופות חייו שלמה המלך ירד מגדולתו והפך ל"הומלס" שלא מלך אלא רק על מקלו (סנהדרין כ' ע"ב).

וקשה הדבר, האם "הומלס" שיש בידיו רק מקל נקרא מלך!?

לאור דברינו, מתברר שכן. מלוכה היא תנועה ותכונה בנפש. מלך אמיתי הוא אדם שמצליח לשלוט על עצמו ועל מעשיו. השאלה האם הוא שולט גם על אנשים אחרים, איננה רלבנטית.

את זה הסבירו חז"ל היטב במימרא שגם בימים בהם שלמה מלך רק על מקלו ולא שלט על אף אחד, הוא עדיין היה מלך אמיתי.

נחתום בסיפור המיוחס לנפוליאון קיסר צרפת, שבאמצע הלילה חשקה נפשו בסיגריה. לא כדאי, זה לא בריא... הוא ענה לעצמו. אתה סתם עצלן, עלה בתוכו קול שני.

וכך, לאחר כמה דקות של התלבטות פנימית, קם נפוליאון ממיטתו, הלך עד לשולחן ולא לקח את הסיגריות, תוך שהוא מוכיח לעצמו שהוא גם שומר על בריאותו והוא גם לא עצלן... ושהוא פועל מתוך רצון שכלי ברור והגיוני.

שרה אמנו היתה מלכה - בעלת שליטה עצמית. היא שלטה על חייה, על ימיה ושעותיה ועל איכות מעשיה. וכך, רבי עקיבא בדרשתו האגדית מצביע על מכנה משותף בין אסתר לשרה אמנו, המבוסס על המספר 127.

מספר הרומז גם על קשר משותף ועמוק בין שתי דמויות נשיות ומנהיגות אלה והוא יכולת השליטה העצמית - המלכות עליה דיברנו. ולכן זכתה אסתר למלכות זו.

בברכת שבת טובה,

אשה רוח

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל:

rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**